

IN
HET
KORT

Keuzes maken over een nieuw stelsel kinderopvang

Toekomstige scenario's kindstelsel

Minister Wouter Koolmees heeft het eindrapport Scenariostudie Vormgeving Kindvoorzieningen (SVK) aan de Tweede Kamer gestuurd. De SVK schetst verschillende scenario's over de toekomst van de kindvoorzieningen (0-12 jaar). Met dit rapport kan het volgende kabinet keuzes gaan maken over een nieuw stelsel voor kinderopvang en onderwijs.

Bij het vormgeven van de scenario's richt de SVK zich op het verhogen van de arbeidsparticipatie, het stimuleren van de ontwikkeling van het kind en vereenvoudiging van het stelsel. De scenario's zijn ook voorzien van een budgettaire dekking, de mogelijke bekostiging is zo veel mogelijk binnen het brede stelsel van kindvoorzieningen gezocht.

Scenario 'Optimalisatie van het huidige stelsel': als structuurwijzigingen niet wenselijk worden geacht, kan het huidige stelsel met gerichte verbeteringen worden geoptimaliseerd. In dit scenario zijn verschillende maatregelen opgenomen waarbij de huidige situatie en recent doorge-

voerde verbeteringen uitgangspunt zijn. Hierbij komen verbeteringen in de kinderopvangtoeslag en verlof voor ouders, optimalisatie ten behoeve van de ontwikkeling van kinderen en het versterken van de combinatie van werken en zorgen. (Geen kosten)

Scenario 'Eenvoudiger en betaalbare voorzieningen voor werkende ouders': dit wordt bereikt door het vereenvoudigen van de financieringssystematiek (rechtstreekse financiering aan de kinderopvangorganisaties) en een hoge inkomensafhankelijke vergoeding voor de kinderopvang voor werkende ouders. Met dit scenario neemt de financiële toegankelijkheid van de kinderopvang toe, vermindert de financiële onzekerheid voor ouders en neemt de complexiteit af. (Kosten: 2,1 miljard.)

Scenario 'Kindvoorzieningen voor alle gezinnen': het algemeen toegankelijk maken van kindvoorzieningen wordt bereikt door een algemeen toegangsrecht tot kinderopvang (inclusief bso). Het gaat

om vier dagen voor kinderen van 0 – 4 jaar en 4 dagdelen voor bso-kinderen. Er komt onder meer een vaste uurprijs waarbij kinderopvangorganisaties geen additionele bijdragen vragen aan ouders. Er gaat één kwaliteitsniveau gelden en er komt een pedagogisch/didactisch kader voor kinderen van 0-12 jaar. Het betaald ouderschapsverlof wordt verhoogd van 50 naar 70 procent van het salaris. (Kosten: 5,7 miljard.)

Scenario 'Richting een integrale voorziening': het eenvoudiger maken van de integratie van voorzieningen. Zo krijgen scholen en kinderopvang de wettelijke mogelijkheid en ondersteuning om te integreren, waar mogelijk op één locatie. Losse kinderopvang en gastouderopvang blijven mogelijk en zijn ook gratis binnen het toegangsrecht. De vergoeding van het geboorteverlof en ouderschapsverlof stijgt naar 100 procent en ouderschapsverlof wordt verlengd naar 15 weken. Verder: rechtstreekse financiering en een vaste uurprijs. (Kosten € 7,9 miljard.)

DE OPVANG IN 2019: SLECHTERE RESULTATEN

Op bijna alle gebieden is de financiële situatie van de opvangorganisaties in 2019 verslechterd. Dit terwijl er qua bezetting nog sprake was van een positieve ontwikkeling. Dat blijkt uit het jaarlijkse sectorrapport van het Waarborgfonds & Kenniscentrum Kinderopvang. Zo blijkt dat de personele kosten toenamen met 1,5 procent. Voor wat betreft de solvabiliteit was er in 2019 sprake van een verslechtering. Die was aan het einde van het jaar 5,8 procent lager dan in 2018. Daarmee is het gemiddelde onder de 20 procent beland, een

lage waarde. De gemiddelde rentabiliteit in 2019 was 2,9 procent. Dit is een daling van 0,5 procentpunt ten opzichte van 2018 (3,4%). Het Waarborgfonds meent dat de kengetallen een kwetsbaarheid laten zien, maar die zijn 'passend bij een sector met een maatschappelijk en ondernemend profiel.'

**'Kwetsbaar
past bij de
sector'**

70

**procent van de ouders
ervaart stress bij sluiting van
kinderopvang**

Onderzoek: stress ouders bij sluiting kinderopvang

DE EERSTE SLUITING VAN DE KINDEROPVANG IN HET VOORJAAR VAN 2020 LEVERDE (LICHTE) STRESS OP BIJ 7 OP DE 10 OUDERS. 73 PROCENT VAN DE KINDEREN MISTE DE KINDEROPVANG. DIT BLIJKT UIT ONDERZOEK DOOR DE UNIVERSITEIT LEIDEN.

Welke impact hadden de eerste coronasluiting én heropening van de kinderopvang op ouders en kinderen? Dit is de hoofdvraag van het onderzoek naar de

sluiting van de kinderopvang tijdens de lockdown van 16 maart tot en met 11 mei 2020, door de Universiteit Leiden. Het merendeel van de ouders werd door de sluiting voor uitdagingen gesteld in de zorg voor hun kind en het zette het combineren van zorgtaken en werk onder druk. Dat resulteerde in (lichte) stress bij 7 op de 10 ouders. Een kwart van de ouders was enigszins bang dat hun kind het coronavirus zou oplopen op het kdv en daardoor ziek zou worden, of dat zij zelf of

iemand anders uit hun omgeving ziek zouden worden. Ouders rapporteerden ook over de ervaringen van hun kind. Zo blijkt dat bijna driekwart (73 procent) van de kinderen de opvang heeft gemist tijdens de sluiting. 59 procent gaf aan een (klein) verschil te zien in het gedrag van het kind tijdens het brengen naar en halen van het kinderdagverblijf rondom de heropening ten opzichte van de periode voorafgaand aan de sluiting.

Evaluatie Wet IKK uitgesteld

De evaluatie van de Wet IKK heeft vertraging opgelopen doordat de LKK-metingen van 2020 vanwege COVID-19 zijn vervallen. De Eerste en Tweede Kamer zouden vóór 1 januari 2022 een verslag moeten ontvangen over de doeltreffendheid en de effecten van deze wetgeving voor innovatie en kwaliteit van de kinderopvang (IKK) in de praktijk. Bij de evaluatie van de Wet IKK is het van belang dat er zicht is op de ontwikkelingen in de kwaliteit van de kinderopvang. De input van vier metingen is essentieel; twee vóór implementatie IKK en twee erna. De resultaten van de vierde LKK-meting zijn echter pas aan eind 2021 beschikbaar. De evaluatie wordt nu eind 2022 verwacht.

LEZERSREACTIES

WILLEM: 'Het zijn niet allemaal volslagen idioten, zeurpieten, drammers, etc. die twijfelen. Dat de groep zo enorm groot is, moet juist overheid, medici en u als brancheorganisatie aan het denken zetten. Daarop moeten de overheid en u als branche inzetten: hoe nemen we twijfel weg, hoe geven we vertrouwen? Mevrouw Bijlsma besluit met hetgeen ik ook noem, dat de overheid snel en goed moet voorlichten, communiceren. Maar direct daarop noemt ze weer: want alleen bij vaccineren komt alles weer goed. En daar wrijft het weer.'

SIMONE VAN DEN BROEK: 'We hoeven elkaar niet aan te vallen of je het wel of niet wil, kies voor jezelf. Wat wil jij? Waar voel jij je fijn bij? Niet voor een ander, niet omdat er geroepen wordt dat alles dan weer mag, maar wat JIJ zelf wil. En stop met dat geoordeel van elkaar, maar heb respect voor een ander. Precies zoals we dat in ons vak laten zien.'

JOSÉ SCHAART: 'Ik ga ervoor! Mensen die geen vaccinatie willen, hebben vast geen onderliggende ziektes. Of hebben geen naasten verloren aan COVID-19. Hebben vast niet gezien hoe ziek je kunt zijn van COVID-19. Ze hebben er vast nooit bij stilgestaan dat andere medicatie ook niet even leuk en fijn is. Geloof me, als je moet, dan wil je wel.'

HANNEKE WIJNEN: 'Ik laat me zeker inenten, voor mezelf voor mijn collega's, maar ook voor de kwetsbaren in onze samenleving. Ben blij dat ik in een land leef met zo'n goed vaccinatieprogramma en zoveel wetenschappelijke kennis. Ik neem mijn verantwoordelijkheid en zorg mede daardoor ook voor een fatsoenlijk draaiende samenleving en economie.'

© Hayati Kayhan / stock.adobe.com

'Ik moet die troep niet.'

Verpleegkundigen aarzelen over het coronavaccin, maar ook in de kinderopvang is er weerstand. Dat blijkt uit een discussie op de Facebookpagina van Kinderopvangtotaal. Een meerderheid van de pm'ers wil zich niet laten inenten en uit dat in soms zeer duidelijke bewoordingen. De tegenstanders van vaccinatie geven onder meer aan dat ze niet 'als proefkonijn' willen dienen en claimen dat het vaccin 'toch niet zal werken'. 'Het jaarlijkse griepvaccin helpt ook niet en dat zal bij dit vaccin hetzelfde wezen,' aldus een van de deelnemende pm'ers. Tegenstanders melden ook, wat korter door de bocht: 'Ik moet die troep niet' en repen van 'klerezooi'.

Een van de overwegingen om niet mee te doen is onduidelijkheid over de mogelijke bijwerkingen van het vaccin, en ook is er een angst voor verplichting: 'Als jij de vaccinatie niet neemt mag jij niet meer werken, mag je geen boodschappen meer doen etc.' Een aanzienlijke minderheid van de deelnemers aan de discussie geeft aan het vaccin wel te willen nemen. 'Kom maar op met die prik!!! En dan hopelijk heel rap weg met dat k*tvirus!', aldus een van hen.

'Ik laat me zeker inenten'

Duurdere bso, lagere kwaliteit

Er is een negatieve relatie tussen de uurprijs van de buitenschoolse opvang en de geleverde kwaliteit. Dat blijkt uit een analyse in opdracht van het ministerie van SZW. Dit kan samenhangen met het feit dat de uurtarieven voor bso van meer factoren afhankelijk zijn dan die van andere opvangsoorten, maar er kunnen ook andere oorzaken zijn. Nader onderzoek is volgens de opstellers van de analyse gewenst.

De negatieve relatie tussen uurprijs en kwaliteit blijkt uit een 'verdiepende analyse' die in de plaats komt van de Landelijke Kwaliteitsmeting Kinderopvang. Deze LKK kon dit jaar niet

plaatsvinden vanwege corona. Voor de kinderdagopvang blijkt de relatie tussen uurprijs en kwaliteit er niet te zijn. Voor de gastouderopvang geldt dat een hogere uurprijs en een hogere kwaliteit samengaan. Bij de buitenschoolse opvang is echter het omgekeerde het geval. 'Dit betekent dat de kwaliteit gemiddeld genomen lager is naarmate locaties duurder zijn,' aldus de begeleidende brief van staatssecretaris Bas van 't Wout. Uit het onderzoek blijkt dat de kwaliteit in relatief goedkope bso's hoger is op drie dimensies: aandacht

voor kindperspectief, kwaliteit van feedback en stimuleren van taalontwikkeling. De kwaliteit van de kinderopvang in Nederland is gemiddeld goed.

stock.adobe.com

Kinderopvang Totaal

- > **Uitstel verplichting levering gegevens toeslag**
- > **Thema's Expertisecentrum voor 2021 bekend**
- > **Van 't Wout wil grondiger toezicht gastouderopvang**
- > **'IKC-wetgeving moet niet verstikkend worden'**
- > **Opvang 2019: betere bezetting, slechtere resultaten**
- > **Wiegendood neemt niet af**
- > **Onderhandelingen nieuwe cao van start**

LEES HET
ACTUELE NIEUWS OP
KINDEROPVANGTOTAAL.NL

2Samen: gratis kinderopvang voor kwetsbaar kind

Kinderopvang 2Samen biedt als uitzondering kinderopvang 'om niet'. Ouder(s) met ernstige lichamelijke, psychische of sociale problemen, die overdag niet zelf voor hun kind kunnen zorgen, maar geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, kunnen een gemeentelijke tegemoetkoming kinderopvang aanvragen op basis van een Sociaal Medische Indicatie (SMI). In de gemeente Den Haag geldt een vergoeding voor maximaal drie dagen per week (dag)opvang, voor de duur van zes maanden. Daarna gaat de gemeente ervan uit dat er een structurele oplossing is gevonden voor de opvang van het kind. Maar wat als dat niet mogelijk is? Wat als het kind meer gebaat is bij dagopvang

dan bij halve dagen peuteropvang? Kinderdagverblijf 2In't Veld in Den Haag, onderdeel van Kinderopvang 2Samen, besloot een passende oplossing te bieden voor een jongetje van twee dat te goed was voor een medisch kinderdagverblijf. Op grond van een SMI is hij, middels een warme overdracht, bij 2In't Veld gekomen. Unitmanager Jorde Steenbeek: 'Er was helemaal niets mis met hem, maar thuis was er sprake van flinke onder-stimulering. Bij ons kinderdagverblijf ontwikkelde hij zich razendsnel. We wilden niet dat dit jongetje noodgedwongen naar een peuterspeelzaal zou gaan, waar er veel minder contacturen per week zouden zijn tussen het jongetje en pedagogisch professionals.'

